

BEKENDE ROEMENEN



Dracula



Nadia Comaneci

Vlad III Dracula



© Wikipedia

DRACULA

De bekendste Roemeen is Dracula, een vampier en het hoofpersonage uit de gelijknamige roman (1897) van Bram Stoker. In dit horrorverhaal is Dracula een graaf uit Transsylvanië, een regio in het noordwesten van Roemenië, die jaagt op menselijk bloed. Mede dankzij de vele verfilmingen die de roman kreeg, is Dracula tot op heden één van de meest beruchte fictieve monsters aller tijden. De film *Dracula* uit 1931 lag aan de basis van de Dracula die we vandaag kennen, afgebeeld als een schurk met gladde, zwarte haren, een spierwitte huid en een cape met hoge kraag.

VLAD III DRACULA

Het personage Dracula zou gebaseerd zijn op een historisch figuur, namelijk Vlad III Dracula, prins van Walachije (nu Roemenië) tijdens de 15e eeuw. Zijn bijnaam, Vlad de Spietser, had hij te danken aan zijn reputatie als één van de meest meedogenloze heersers in de Roemeense geschiedenis. Hij zou tot wel 100 000 mensen hebben laten doden door ze, jawel, te laten spietsen. Tot op heden wordt Vlad gezien als een Roemeense volksheld die de Turkse Ottomanen wist tegen te houden.

NADIA COMANECI

Nadia Comaneci (1961) was de eerste gymnaste die een perfecte score van 10/10 behaalde op een Olympische wedstrijd. Dat deed ze tijdens de Spelen van Montreal in 1976. In totaal zou ze negen Olympische medailles, waaronder vijf gouden, winnen. Daarbovenop werd ze benoemd tot beste atlete van de 20e eeuw. Vandaag woont Nadia in de Verenigde Staten.



Maria Tanase

MARIA TANASE

“De Roemeense Édith Piaf”. Zo werd Maria Tanase (1913-1963) genoemd. Nadat ze op vierentwintigjarige leeftijd haar eerste nummer opnam, mocht ze haar thuisland vertegenwoordigen op de Wereldtentoonstelling in 1939 in New York. Tijdens haar succesvolle carrière populariseerde Tanase Roemeense volksmuziek, zowel in Roemenië als in het buitenland, en ontving ze verschillende prijzen en onderscheidingen. De beeldhouwer Constantin Brancusi noemde haar een symbool van alle Roemenen en beschouwde haar als een muze. Toen Maria in 1963 stierf, vulden bijna één miljoen mensen de straten van Boekarest om haar dood te rouwen.

Muziek

Te zien tijdens
EUROPALIA ROMANIA

Het Balanescu Kwartet brengt een ode aan **Maria Tanase**. In hun muziek gebruiken ze, onder andere, oude opnames van Maria's stem.

Le Senghor
Brussel
01 11 2019

BEKENDE ROEMENEN



Tristan Tzara

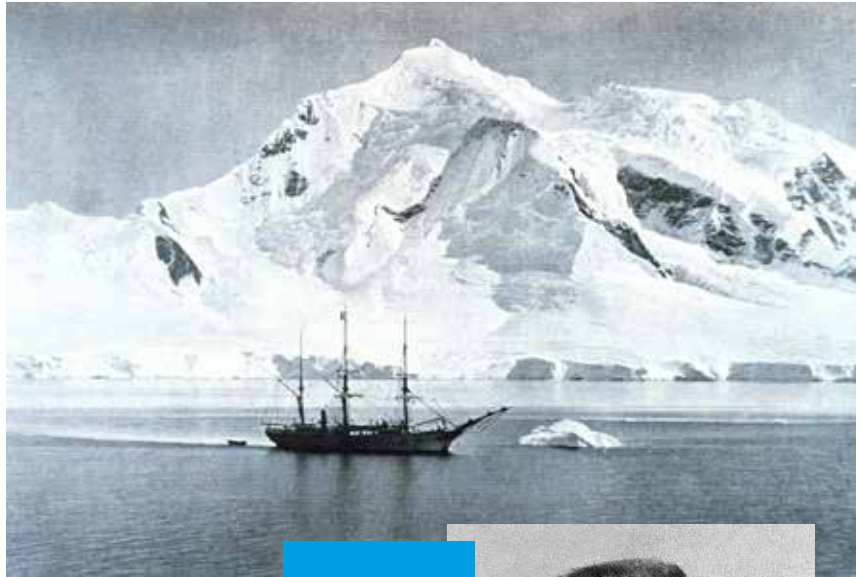
EMILE RACOVITZA

Emile Racovitza (1868-1947) was een bioloog en ontdekkingsreiziger. Als veelbelovend talent werd hij geselecteerd om deel uit te maken van het internationaal onderzoeksteam aan boord van de Belgica, een schip dat op expeditie naar Antarctica vertrok. Deze expeditie werd geleid door de Belg Adrien de Gerlache, maar aan boord waren ook Polen en Amerikanen. In 1897 vertrok de Belgica vanuit de haven van Antwerpen en Racovitza werd zo de eerste onderzoeker die botanische en zoölogische stalen verzamelde buiten de zuidpoolcirkel. Alhoewel de expeditie een groot succes was, keerde de Belgica twee jaar later terug met twee bemanningsleden minder, die waren omgekomen tijdens de reis. Dankzij het dagboek van Racovitza weten we vandaag hoe moeilijk de reis destijds was. Op foto's genomen na zijn terugkomst ziet de Roemeen er dan ook onherkenbaar uit. In 1900 publiceerde Racovitza de resultaten van zijn onderzoek onder de titel *Het Leven van dieren en planten op Antarctica*.

EUGÈNE IONESCO

Eugène Ionesco (1909-1994) was een toneelschrijver en een belangrijk figuur binnen de Europese avant-garde. Zijn werk drijft vaak de spot met het alledaagse, maar kijkt ook naar de eenzaamheid, zinloosheid en absurditeit van het menselijk bestaan. In 1950 verscheen zijn eerste toneelstuk, *La Cantatrice Chauve*. Zijn stukken hebben vaak geen duidelijk plot en zijn personages en de taal die zij gebruiken ontbreken aan menselijkheid en logica. Om deze reden maakte Ionesco deel uit van het zogeheten 'absurde theater'.

De Belgica, een schip dat op expeditie naar Antarctica vertrok



© Wikipedia



HENRI COANDA

De drukste internationale luchthavens in Roemenië, de Henri Coanda International Airport in Boekarest, is vernoemd naar een gelijknamige ingenieur en uitvinder. Na zijn studies begon Coanda (1886-1972) te experimenteren met wat de voorloper van de straaljager zou worden, die hij in 1910 uitvond. Hij gaf ook zijn naam aan het 'coanda-effect,' een term die het verschijnsel beschrijft waarbij een vloeistof- of gasstroom de neiging heeft een bol oppervlak te volgen in de plaats van een rechte lijn in de oorspronkelijke richting. Heb je al eens met een lepel een vallende waterstraal aangeraakt? Kijk maar wat er gebeurt!



Emile Racovitza

© Wikipedia

NICOLAE PAULESCU

In 1923 wonnen twee wetenschappers van de universiteit van Toronto in Canada de Nobelprijs voor de Geneeskunde voor hun ontdekking van insuline. De Roemeense fysioloog Nicolae Paulescu (1869-1931) beweerde insuline al eerder ontdekt te hebben. Destijds bestond hier geen bewijs van, maar in 1971 erkende het Nobelinstituut dan toch dat Paulescu waarschijnlijk de eerste was en dat hij evengoed recht zou gehad hebben op de prijs.

Podiumkunsten

Te zien tijdens
EUROPALIA ROMANIA

Het Nationaal Theater van Cluj-Napoca presenteert een toneelstuk over **Ionesco** genaamd *De la sensation d'élasticité lorsqu'on marche sur des cadavres*. Het stuk is gebaseerd op een tekst van Matei Visniec en kijkt naar de rol van de artiest tijdens het communisme.

Théâtre de Liège
Luik

13 12 2019

BEKENDE ROEMENEN



PETRACHE POENARU

Wie al eens met een vulpen schreef, mag hiervoor Petrache Poenaru bedanken. Poenaru (1799-1875) was een Roemeense uitvinder, wiskundige, fysicus en ingenieur. Nadat hij een beurs kreeg om te studeren in Wenen, groeide zijn interesse in technologie en later schreef hij zich in aan de École Polytechnique in Parijs. Als vlijtige student bemerkte hij hoe moeilijk het was om op snelle wijze veel leerstof te noteren met inkt en veer. Hij bedacht en ontworpen de vulpen, een uitvinding waarvoor hij later een patent zou verkrijgen.

TRISTAN TZARA

Het dadaïsme oftewel dada was een culturele beweging die ontstond na de Eerste Wereldoorlog en die zich afzette tegen de algemeen geaccepteerde waarden. Denk aan absurde kunstwerken zoals de *Fontein* van Marcel Duchamp! De grondlegger van deze stroming was dichter en kunstenaar Tristan Tzara (1896-1963). Hij werd geboren in Roemenië als Samuel Rosenstock maar koos later voor een pseudoniem, wat zoveel betekent als "triest in mijn geboorteland". Dit verklaart misschien waarom hij vooral tijd in Parijs doorbracht.

EMIL CIORAN

Emil Cioran (1911-1995) was een filosoof die zowel in het Roemeens als het Frans schreef en bekend stond om zijn filosofisch pessimisme, scepticisme en nihilisme. Hij spendeerde het grootste deel van zijn leven in het Quartier Latin in Parijs. Op zijn zeventiende begon hij een studie filosofie aan de Universiteit van Boekarest waar hij Eugène Ionesco ontmoette. Dood, eenzaamheid, wanhoop en religie zijn vaak terugkerende thema's in zijn werk. Ciorans radicale ideeën kwamen niet overeen met het toenmalig communistisch beleid van Roemenië, waardoor hij tot aan zijn dood in Frankrijk verbleef.



De Tarzan kreet van Johnny Weissmuller

GHEORGHE ZAMFIR

De kans is klein dat je weet wie Gheorge Zamfir (1941) is. Maar misschien ken je *Kill Bill*, één van Quentin Tarantino's meest bekende films. Als je goed luistert, kan je de muziek van Zamfir, een Roemeense panfluitspeler, horen! Tijdens de jaren 60 deed de etno-musicoloog Marcel Cellier onderzoek naar Roemeense volksmuziek en ontdekte zo Zamfir, die hierna, samen met de in-vergetelheid-geraakte panfluit, bekend werd bij het grote publiek. In de loop van zijn carrière werkte hij samen met beroemde componisten zoals de Italiaan Ennio Morricone.



JOHNNY WEISSMULLER

Ooit al van Tarzan gehoord? Deze fictieve held is een creatie van de Amerikaanse schrijver Edgar Rice Burroughs, maar het was de Roemeen Johnny Weissmuller (1904-1984) die gestalte gaf aan de junglebewoner in de gelijknamige filmreeks tijdens de jaren 30 en 40. Weissmullers vertolking van Tarzan als nobele wilde maakte Tarzan wereldberoemd. Bovendien is hij verantwoordelijk voor de populaire Tarzan kreet. De in Roemenië-geboren acteur dankte zijn imposante bouw aan zijn succesvolle carrière als zwemmer; hij nam tweemaal deel aan de Olympische spelen en won in totaal 5 gouden medailles.

Literatuur

Te zien tijdens
EUROPALIA ROMANIA

"We zijn allemaal een beetje dada," zei **Tristan Tzara** ooit. Herbeleef samen met vier Roemeense schrijvers de Roemeense en Europese avant-garde, het dadaïsme en het surrealisme.

Librairie Quartiers Latins
Brussel
30 11 2019

BEKENDE ROEMENEN



© Wikipedia

Het wonderkind Enescu

GEORGE ENESCU

De belangrijkste muzikant uit de Roemeense geschiedenis blijft tot op heden George Enescu (1881-1955), een violist, pianist en componist die op zevenjarige leeftijd de jongste student ooit aan het conservatorium van Wenen werd. Op tienjarige leeftijd gaf hij hier een privé-concert voor Keizer Franz Joseph van Oostenrijk en later ontmoette hij Johannes Brahms. Alhoewel hij veel tijd in de Verenigde Staten doorbracht was een groot deel van zijn werk geïnspireerd op Roemeense volksmuziek. Koningin Marie van Roemenië was een grote fan van zijn repertoire. Vandaag kan je in Boekarest het George Enescu Museum bezoeken.

ELIE WIESEL

In 1986 werd Elie Wiesel (1928-2016) benoemd tot meest belangrijke Jood in Amerika. Als Holocaust-overlever werd hij bekend na de publicatie van zijn autobiografie *Nacht*, waarin hij zijn ervaring in de concentratiekampen Auschwitz en Buchenwald neerpend. Hij werd geboren in een Joodse familie in Roemenië, maar zou later het merendeel van zijn gezin verliezen tijdens de Tweede Wereldoorlog. Na de bevrijding emigreerde hij met zijn twee overlevende zussen naar de Verenigde Staten. Hier werd hij mede-oprichter van het United States Holocaust Memorial Museum. Voor het belangrijke werk dat hij verrichtte kreeg hij later de Nobelprijs voor de Vrede.

LOLA BOBESCO

In Brussel kan je wandelen door de Lola Bobescostraat, vernoemd naar een bekende Roemeense violiste. Bobesco (1921-2003) gaf haar eerste concert op zesjarige leeftijd, wat haar de titel van 'wonderkind' opleverde. Doorheen haar leven zou ze verschillende grote prijzen winnen. Nadat ze verhuisde naar België werd ze professor aan het Koninklijk Conservatorium van Brussel. Ze mocht later zelfs jureren bij de Koningin Elisabeth wedstrijd, één van de belangrijkste muziekwedstrijden ter wereld.



Muziek

Te zien tijdens

EUROPALIA ROMANIA

Het Alex Simu Kwintet

herwerkt de symfonische suites van **George Enescu** tot hedendaagse jazz improvisaties.

Echoes of Enescu nodigt iedereen uit om het werk van de grote componist (opnieuw) te ontdekken.

Podium Jin, Nijmegen

20 11 2019

St James' Church

Londen

06 12 2019



Winona Ryder

© Wikipedia